

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Offentligt referat fra Europaudvalgets åbne møde den 13. marts 2007

Til orientering vedlægges det offentlige referat for Europaudvalgets åbne møde den 13. marts 2007.

Der udsendes to referater af Europaudvalgets møder. Det ene referat er offentligt og indeholder referat fra alle åbne punkter på Europaudvalgets møder. Det andet referat er fortroligt, idet det både indeholder referat fra de lukkede og åbne punkter på dagsordenen. Såfremt der ingen lukkede punkter er på dagsordenen er det offentlige og fortrolige referat identiske. Det fortrolige referat udsendes alene til partiernes EU-ordførere.

Det bemærkes, at det offentlige referat er et redigeret referat af Europaudvalgsmøderne og ikke en ordret gengivelse. Det bemærkes endvidere, at referatet udsendes af Europaudvalgets sekretariat uden forudgående godkendelse af Europaudvalget

Med venlig hilsen

Anna de Klauman,
udvalgssekretær

20/3 2007

2. udgave**Bemærk nyt tidspunkt**

L=Lukket behandling

Europaudvalget

holder åbent møde:

tirsdag den 13. marts 2007, 5 minutter efter mødet i Det Udenrigspolitiske Nævn, dog
tidligst kl. 16.30
i værelse 2-133

Dagsorden:

1. Afrapportering af møde i Det Europæiske Råd i Bruxelles den 8.-9. marts 2007
Det Europæiske Råd 8-9/3-07 – bilag 9 (formandskabets konklusioner)
EU-note (06) – E 46 (orienterende note om topmødet)
- L 2. Eventuelt

Andre arrangementer i uge 11:

Tirsdag 13/3-07 kl. 14.30 Teknisk gennemgang med trafikministeren om satellitnavigation

Onsdag 14/3-07 kl. 13.00-16.00: Høring om arbejdsret

Fredag 16/3-07 kl. 10: Europaudvalgsmøde

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Referat af 23. Europaudvalgsmøde tirsdag den 13. marts 2007, kl. 17.15

Til stede: Elisabeth Arnold (RV) formand, Charlotte Antonsen (V) næstformand, Henrik Brodersen (DF), Helle Sjelle (KF), Rasmus Prehn (S), Lone Dybkjær (RV), Anne Grete Holmsgaard (SF).

Desuden deltog statsminister Anders Fogh Rasmussen og udenrigsminister Per Stig Møller.

Punkt 1. Afrapportering af møde i Det Europæiske Råd i Bruxelles den 8.-9. marts 2007

Statsministeren: Det blev et meget succesrigt topmøde set med danske øjne. Hovedemnerne var EU's klimapolitik og energipolitik. Jeg vil nævne de væsentlige resultater her.

For det første blev vi enige om EU's ambitioner for en kommende international klimaaf tale. Vi fastslog, at EU er parat til at reducere sin udledning af drivhusgasser med 30 pct. i 2020 i forhold til 1990 som led i en international klimaaf tale.

Det er helt afgørende, at der sættes fokus på den globale indsats, og at EU's udspil fra topmødet bliver brugt til at presse på, for at USA, Kina, Indien og andre lande påtager sig deres respektive bidrag i arbejdet mod de menneskeskabte klimaforandringer.

Jeg er tilfreds med, at konklusionsteksten giver opbakning til, at en ny global klimaaf tale skal indgås som planlagt i 2009.

For det andet er det vigtigt, at EU nu for alvor er gået i gang med at træffe beslutninger om de energipolitiske virkemidler, som skal være med til at realisere en 30 pct. reduktion af drivhusgasser.

Vi vedtog en bindende målsætning om, at 20 pct. af EU's energibehov i 2020 skal dækkes af vedvarende energi. Da gennemsnittet i dag er ca. 6 pct., er der tale om en meget ambitiøs målsætning, men jeg mener samtidig, det er en realistisk målsætning.

Dette er et meget væsentligt resultat, og der bliver tale om en bindende målsætning. For det første vil vores afhængighed af importeret energi fra ustabile regioner blive mindre. Energipolitik er i dag i stigende grad også sikkerhedspolitik. For det andet er der tale om et meget væsentligt bidrag til at opfylde EU's klimamålsætning. For det tredje sendes der et helt nødvendigt,

stærkt og fast signal til industrien, til investorer og til politiske beslutningstagere om, at de kan regne med en markant satsning på vedvarende energi.

Som jeg sagde meget åbenlyst forud for mødet, var det besværligt, og det var langt fra givet, at der kunne opnås enighed om en bindende 20 pct. målsætning. Og det var da bestemt heller ikke let. Det var en meget, meget tung og besværlig forhandling. Vi pressede hårdt på sammen med Kommissionen og en række andre lande. Men det kunne være endt anderledes, hvis ikke også det tyske formandskab havde lagt alle kræfter i at samle alle medlemslandene om en bindende målsætning. Jeg synes, kansler Merkel udførte et rigtigt dygtigt arbejde.

Nu bliver næste skridt at fordele målet om 20 pct. vedvarende energi på EU's enkelte medlemslande. Dette vil ske på baggrund af et forslag fra Kommissionen. På topmødet blev det vedtaget, at fordelingen skal være fair, og den skal tage hensyn til de forskellige nationale udgangspunkter og potentialer, herunder andelen af vedvarende energi i dag og den nuværende nationale sammensætning af energikilder. Der er ingen grund til at skjule, at den beslutning, der skal træffes om den nationale fordeling, vil blive overordentlig besværlig, men nu har vi i hvert fald på topmødet taget et meget vigtigt skridt.

Der blev også opnået enighed om et bindende mål for biobrændstoffer på 10 pct. i 2020. Målets bindende karakter er gjort afhængig af, at biobrændstofteknologierne er bæredygtige, og at 2. generations biobrændstoffer bliver tilgængelige på markedet.

Endelig blev vi enige om en målsætning om en 20 pct. forbedring af effektiviteten i EU's energiforbrug i 2020. Topmødet inviterede Kommissionen til at fremsætte konkrete forslag med henblik herpå.

Jeg vil gerne fremhæve, at der i høj grad er blevet lyttet til danske erfaringer på energiområdet. Jeg fremførte endnu engang på topmødet, at en satsning på energieffektivisering og vedvarende energi kan gå hånd i hånd med vækst og beskæftigelse. Konkret nævnte jeg, at Danmarks økonomi i løbet af de sidste 25 år er vokset med 70 pct., uden at energiforbruget er vokset, og på samme tid har vi øget andelen af vedvarende energi til 15 pct. af det samlede energiforbrug.

For det tredje blev vi på topmødet enige om en række andre energipolitiske initiativer. Herunder at der skal ske en udbygning af energinettene i Europa, og at vi skal have et mere gennemsigtigt indre marked for energi. Konklusionerne lægger også vægt på, at EU's medlemslande skal udvise solidaritet over for hinanden i tilfælde af energikriser. Endelig skal der på EU-plan ske en øget satsning på energiforskning, herunder en markant satsning inden for vedvarende energi og energieffektivitet.

Der er samlet set tale om meget væsentlige resultater, som vi fra dansk

side kan være endog overordentligt tilfredse med. Jeg synes ikke, det er for meget at sige, at Danmarks energi- og klimapolitik i meget høj grad er blevet hele Europas energi- og klimapolitik. Dertil kommer, at resultaterne fra topmødet over de kommende år uden tvivl vil føre til en øget dansk eksport og flere danske arbejdspladser i energi- og miljøsektoren.

Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at takke for det gode samarbejde på energi- og klimaområdet, der har været mellem regeringen og oppositionen, siden vi startede arbejdet med det danske EU-energiindspil i efteråret.

Til sidst vil jeg lige kort berøre to andre emner, som blev behandlet på topmødet, nemlig det transatlantiske samarbejde og Berlinerklæringen.

Vi blev enige om, at det kommende topmøde mellem EU og USA skal bruges til at forstærke det transatlantiske økonomiske samarbejde på en række konkrete områder, herunder vedrørende energi og miljø. Jeg har ved flere lejligheder foreslået, at EU og USA skal arbejde sammen om at skabe en fælles transatlantisk markedsplads. Derfor er jeg meget tilfreds med, at der nu bliver taget en række første, konkrete skridt hen imod realisering af denne langsigtede vision.

Vi havde som forudset en drøftelse vedrørende Berlinerklæringen under middagen. Kansler Merkel tog udgangspunkt i det lille papir, som udvalget modtog før topmødet. Linjerne i det papir var der bred tilslutning til. I det hele taget gav drøftelsen ikke anledning til store uoverensstemmelser. Jeg forventer på den baggrund, at det vil være muligt for formandskabet at udarbejde en erklæring, som alle vil kunne tilslutte sig.

Kansler Merkel lagde megen vægt på, at der bliver tale om en meget kort tekst, og at der bliver tale om en letlæselig tekst i direkte sprog. Hvis man skal opnå det, så tror jeg, man skal følge det tyske formandskab i ønsket om, at det er kansler Merkel selv, der skriver teksten. Vi må derfor også forudse, at det vil blive tidligst nogle ganske få dage før Berlinmødet, at der overhovedet vil komme en tekst på bordet.

Udenrigsministeren: Vi havde udenrigsministermøde, hvor vi drøftede Irak. Det gjorde vi, fordi der skulle være en konference i Bagdad den 10. marts. Det tyske formandskab indsamlede forslag. Vi drøftede blandt andet, hvilken rolle EU ville kunne spille for at støtte den irakiske regering i dens bestræbelser på at inddrage sine naboer.

Vi vedtog en tekst vedrørende Libanon, som støtter op om fuld implementering af sikkerhedsrådsresolution 1701 og nedsættelsen af Hariri-tribunalet.

Vedrørende Mellemøsten hilste vi Mekkaaftalen fra 8. februar vel-

kommen og erklærede os parate til at samarbejde med en samlingsregering, under forudsætning af den har kvartettens principper som platform.

Vi bekræftede, at man anser det for strategisk vigtigt at få afholdt et EU-Afrika topmøde i december 2007.

Anne Grete Holmsgaard syntes selvfølgelig, det var godt, at der var fastsat bindende mål for vedvarende energi, men samtidige mente hun, det var et stort problem, at der ikke er fastsat bindende mål for energieffektivitet. Det havde den danske regering jo mandat til at arbejde for, at det mandat gælder stadig væk.

Hun kritiserede også, at man ikke havde forpligtet sig til en 30 pct. reduktion af drivhusgasserne, selv om man sagde, det var nødvendigt, for at man skulle have en fifty-fifty chance for at opnå klimamålsætningen om ikke mere end 2 graders global opvarmning. Hun spurgte, hvad den danske strategi var for det videre arbejde med disse problemer.

Anne Grete Holmsgaard var meget glad for, at miljøministeren havde sagt, at miljøministrene på det forudgående måde var blevet enige om, at EU skulle planlægge, som om der var vedtaget bindende mål om en 30 pct. reduktion af drivhusgasserne, men hvis en sådan planlægning skal være troværdig, må den gøres synlig. Her må Danmark også gå ind og spille en aktiv rolle.

Hvad er strategien for at få omsat de lidt løse ting, der står i teksten om, at biobrændstof skal være bæredygtig, i praksis?

Anne Grete Holmsgaard henviste til, at der i teksten vedrørende vedvarende energi tales om, at fordelingen mellem landene skal ske under hensyntagen til de forskellige nationale forhold, udgangspunkter og potentialer. Da vedvarende energi i dag andrager 6 pct. i EU i gennemsnit, og vi skal op på 20 pct. i gennemsnit, betyder det en stigning på godt 13 pct. Er det Danmarks holdning, at vi selvfølgelig skal tage minimum 13 pct., selv om vort udgangspunkt er højere end de 6 pct., eller er Danmarks holdning den modsatte?

Det undrede hende, at der i topmødeteksten stod, at det direktiv, der skal udarbejdes, kan indeholde sektormål, altså at målet vedrørende vedvarende energi bliver delt op på el, varme og transport. Hun mente, det var fuldstændig afgørende, at det skal indeholde sektormål.

Hun gik ud fra, at disse ting skal fastlægges ved mandat fra Europaudvalget.

Med hensyn til Berlinerklæringen syntes Anne Grete Holmsgaard, det lød, som om vi stort set var koblet af, hvis teksten først foreligger, et par dage før man mødes i Berlin. Hvad er planen for at få inddraget Europaudvalget i en diskussion om Berlinerklæringen, inden den skal drøftes i Berlin?

Lone Dybkjær indledte med at sige, at hun desværre ikke havde været til statsministerens forelæggelse sidste onsdag, men hæftede sig ved det, statsministeren sagde om, at man på et senere tidspunkt skulle tage stilling til problemet med, hvordan de 20 pct. på vedvarende energi skulle fordeles på landene. Hun ville gerne høre lidt nærmere om, hvad statsministeren forestillede sig.

I relation til statsministerens udtalelse om, at vi i løbet af de sidste 25 år har haft en 70 pct. vækst i økonomien uden en vækst i energiforbruget, spurgte Lone Dybkjær, hvorfor statsministeren ikke går tilbage til 1972, hvor energikrisen startede, idet hun pegede på, at der også blev gjort meget de første år.

Hvad betyder det, at Berlinerklæringen vil være kortfattet? Nogle af de emner, der er beskrevet i den synopsis, som er udleveret til Europaudvalget, kan måske godt beskrives på nogle få linjer, men så bliver teksten måske ikke særlig meningsfuld.

Formanden gjorde opmærksom på, at den synopsis, Europaudvalget havde fået uddelt, var stemplet fortrolig af det tyske formandskab, og hun bad om, at man bevarede denne fortrolighed.

Lone Dybkjær gjorde opmærksom på, at hun ikke havde sagt andet, end at man havde det dokument.

Rasmus Prehn sagde, at man fra socialdemokratisk side naturligvis også glædede sig over de meldinger, der var kommet, idet man havde noteret sig, at nogle af de ting, Socialdemokraterne havde sagt inden topmødet, er det, man arbejder efter.

Han spurgte, hvordan den danske opfølgning bliver vedrørende de markante mål for vedvarende energi, som statsministeren glædede sig over.

I anledning af det, statsministeren havde sagt om, at de enkelte lande selv bestemmer deres energimiks, pegede Rasmus Prehn på, at i en del europæiske lande er atomkraft en almindelig energikilde, og spurgte, om man kan forestille sig, at nogle af landene kan leve op til kravet ved at satse på atomkraft. Ligger der heri en åbning for øget anvendelse af atomkraft?

Ligger der i det, statsministeren sagde om de europæiske energinet, at vi i øget omfang kan komme til at importere energi fra lande, der anvender atomkraft?

Charlotte Antonsen ville tilslutte sig koret og sige tak for et flot resultat. Takken var måske udtrykt mere klart i Ritzau i fredags, hvor hun havde set, at selv Dansk Folkeparti var tilfreds med resultatet. Hun mindede om, at det var ganske andre toner, man hørte, forud for at statsministeren drog af sted til topmødet. Hun ville sige tak for, at statsministeren fastholdt den konstruktive linje i forhandlingerne, idet hun var fuldstændig sikker på, at

hvis man havde anvendt det revolverdemokrati, der var blevet lagt op til i brevet fra Helle Thorning-Schmidt og Svend Auken, var det hele gået i vasken. Især på baggrund af den meget aggressive tone, der var lagt for dagen i Europaudvalget forud for topmødet, syntes hun, det var flot, at regeringen havde stået distancen og havde kæmpet på et sagligt grundlag.

Charlotte Antonsen mente også, det var et flot resultat for Europa, som her havde vist borgerne, at det kan levere resultater.

Elisabeth Arnold kunne nu ikke mindes, at der var nogen særlig aggressiv tone på det sidste Europaudvalgsmøde, men andre kunne jo have en anden opfattelse.

Hun tog udgangspunkt i det, Anne Grete Holmsgaard havde sagt om energieffektivisering, og pegede på, at man her får utroligt megen valuta for pengene, ligesom det er en af de nemme måder at få reduceret CO₂-udslippet på.

Hun tilsluttede sig Anne Grete Holmsgaards opfordring til, at Europaudvalget får mulighed for at diskutere Berlinerklæringen inden mødet i Berlin i forbindelse med fødselsdagen.

Statsministeren svarede Anne Grete Holmsgaard vedrørende energieffektivisering, at Danmark var et af de få lande, der overhovedet gik ind for bindende mål for energieffektivisering. Vi fastholder selvfølgelig synspunktet, men statsministeren gjorde opmærksom på, at det vil være meget op ad bakke, så han turde ikke stille i udsigt, at det vil blive gennemført.

Strategien vedrørende målsætningen om de 30. pct. reduktion af drivhusgasudslip er at arbejde for at få en global aftale.

Med hensyn til Berlinerklæringen sagde statsministeren, at forudsætningen for at få en drøftelse jo er, at der foreligger en tekst; den kunne han ikke stampe op af jorden. I øvrigt gjorde han opmærksom på, at der ikke vil blive tale om et topmøde i Berlin, men om festligholdelse af et jubilæum, og Berlinerklæringen vil blive underskrevet af formanden for Kommissionen, af formanden for Parlamentet og af formanden for Rådet. Som han sagde sidst, var statsministeren meget indstillet på, at i samme øjeblik der foreligger en tekst, så vil man på den ene eller anden måde få en drøftelse af den, men han kunne ikke vide, hvornår teksten foreligger.

I anledning af Anne Grete Holmsgaards spørgsmål om, hvilket udgangspunkt Danmark vil have, når man skal drøfte fordelingen af de 20 pct. på vedvarende energi på de enkelte lande, sagde statsministeren, at det i den grad ville være uklogt, om vi fra dansk side på nuværende tidspunkt sagde noget som helst om, hvor stor en andel vi ville tage, idet det drejer sig om at få alle lande til at påtage sig så stor en andel som muligt. I lyset af de drøftelser, der havde fundet sted, kan man godt forestille sig, at det vil blive meget svære

forhandlinger. Vi går nu i gang med forhandlingerne ud fra det synspunkt, at der skal være tale om en fair fordeling, hvor alle tager deres fair del af læsset.

Med hensyn til sektormål sagde statsministeren, at vi ikke ved, om Kommissionen vil insistere på sektormål, men han gik ud fra, at man i de enkelte lande fortsat ville opstille sektormål. Kommissionens forslag kommer til efteråret.

Fordelingen på de enkelte lande skal besluttes i Rådet. Om det så ender på et topmøde, vidste statsministeren ikke noget om. Kommissionen har meddelt på topmødet, at de enkelte lande skal være indforstået med fordelingen, hvilke er det samme som at sige, at der skal være enighed. Selvfølgelig kommer regeringen tilbage til Europaudvalget med sagen. Det starter med, at Kommissionen kommer med et forslag.

Statsministeren svarede Lone Dybkjær vedrørende fordelingen på de enkelte lande, at fra dansk side vil vi gå ind i forhandlingerne med henblik på at sikre, at alle tager deres fair del af læsset. Han tilføjede, at i en dansk sammenhæng har regeringen spillet ud med, at målet vil være en fordobling af andelen for vedvarende energi fra 15 nu til 30 pct. i 2025. Det skal vi i forhandlingerne omsætte til en eller anden andel i EU-sammenhæng, hvor måldatoen er 2020.

Når han havde nævnt de 70 pct. i løbet af de sidste 25 år, var det fordi det var det tal, han havde.

Statsministeren svarede Lone Dybkjær med hensyn til, hvor lang Berlinerklæringen bliver, at den formentlig bliver på 2-3 sider. Rådsformanden havde sagt 2 sider, og så blev den nok på 3, hvilket statsministeren betegnede som overkommeligt – specielt hvis den bliver skrevet let læseligt.

I svaret til Rasmus Prehn pegede statsministeren på, at regeringen har lanceret sit energiudspil og sat nogle mål op, som drejer sig om 2025. I EU-sammenhæng troede han, det ville være klogt, at vi ikke på nuværende tidspunkt melder nogen tal ud, idet det drejer sig om at få alle stater til at tage deres del af læsset.

Med hensyn til, hvordan de enkelte lande fastsætter deres energimiks, erkendte statsministeren, at der selvfølgelig er lande, der lægger megen vægt på atomkraft, og han tilføjede, at der helt sikkert også vil være lande, der vil lægge mere vægt på atomkraft i de kommende år. Da vi har den grundholdning, at det ikke er EU, der skal bestemme, hvordan landenes energiforsyning skal tilrettelægges, mener vi ikke, nogen skal pådutte os atomkraft, men på den anden side må vi heller ikke pådutte andre lande, at de ikke må bruge atomkraft. Statsministeren understregede, at også de lande, der anvender atomkraft, skal yde deres bidrag til at nå målsætningen om de 20 pct. for vedvarende energi, og atomkraft betragtes ikke som vedvarende energi.

I anledning af Rasmus Prehns spørgsmål om, hvorvidt udbygningen af det fælles energinet vil betyde, at vi i højere grad vil komme til at aftage strøm produceret ved hjælp af atomkraft, sagde statsministeren, man jo ikke kan se, hvor strømmen kommer fra, og allerede i dag modtager vi i visse perioder gladeligt strøm fra svenske atomkraftværker, og når det blæser stærkt, sender vi strøm den anden vej. Statsministeren mente, det var rigtigt at udbygge de europæiske net, idet en række lande er dårligt stillede, f.eks. de baltiske lande, idet de ikke er ordentligt integreret i de europæiske net.

Anne Grete Holmsgaard pegede igen på, at miljøministeren havde sagt, at EU ville planlægge efter at nå op på en 30 pct. reduktion i CO₂-udslippet, og det når man jo ikke blot ved at sige 20 pct. til vedvarende energi, selv om man lægger en 20 pct. forøgelse af energieffektiviteten oveni, idet man derved kun når op på knap 25 pct. Derfor efterlyste hun igen en dansk strategi, sådan at målet bliver forpligtende for medlemslandene og ikke bare pæne ord.

Anne Grete Holmsgaard havde en vis forståelse for, at statsministeren ikke ville sige, hvor meget Danmark ville forpligte sig til med hensyn til vedvarende energi i EU-sammenhæng, men hun ville gerne vide, om det er klart, at Danmark støtter sektormål.

Formanden gjorde opmærksom på, at Europaudvalget kan indkaldes med kort varsel, når der skal tages stilling til en tekst vedrørende Berlin-erklæringen.

Statsministeren syntes, det lød så fornemt at tale om strategi, men vores strategi går ud på at blive ved med at forfægte vore synspunkter.

Statsministeren så sådan på det, at i Danmark gør vi meget for energieffektivisering, og vi pålægger i den forbindelse erhvervslivet og private husholdninger en række byrder og udsætter dem for stramme reguleringer. Derfor har vi ud fra et konkurrencesynspunkt en klar interesse i, at andre lande også er forpligtet på det samme. Anne Grete Holmsgaard behøvede ikke være et sekund i tvivl om, at statsministeren stadig går ind for at gøre målene for energieffektivisering bindende, men han var nødt til at sige, at der altså havde vist sig at være massiv modstand herimod, hvilket allerede blev klart på energiministrenes møde. Derfor var det ikke muligt at opnå bindende mål på det område.

Med hensyn til sektormål sagde statsministeren, at han ikke havde noget imod sektormål, og pegede på, at vi i det danske samfund sætter mål op for hver sektor, men han vidste ikke, hvad Kommissionen ville komme med af forslag, og vi må også huske på, at det fremgår af topmødekonklusionerne, at inden for det overordnede mål har landene altså et spillerum til selv at bestemme deres energimiks. Det mente han, vi fra dansk side skulle være meget

tilbageholdende med at sætte spørgsmålstejn ved.

Anne Grete Holmsgaard afviste, at sektormål havde noget med vores energimiks at gøre. Det har noget at gøre med, at man får et direktiv, som rent faktisk sikrer, at landene lever op til deres målsætninger.

Hvis statsministeren ikke kan svare på, hvad vores strategi er for at få bindende mål med hensyn til energieffektivisering, ville Anne Grete Holmsgaard gerne vide, hvem der kan svare på det.

Statsministeren syntes stadig, strategi lyder så fornemt. Vi kæmper for vores standpunkt, hvor vi har mulighed for det, men sagen ligger som nævnt overordentligt tungt, for der er ingen, der støtter os. I øvrigt mente statsministeren, at i forhold til det store forlig, der var lavet, var det, Anne Grete Holmsgaard kritiserede, at sammenligne med et finde et hår i suppen.

Vi er åben over for sektormål i de enkelte lande, men statsministeren gjorde opmærksom på, at der er forskel på de forudsætninger, de enkelte lande har med hensyn til vedvarende energi. Han var ikke ekspert på området, men kunne umiddelbart komme i tanke om, at man i nogle lande har mulighed for at bruge vandkraft, mens andre lande bedre kan bruge vindmøller, og sydpå har de mere sol. Derfor skal man passe på, at man ikke gør systemet for stift. Det ligger i ånden fra topmødet, at når vi har fået accept af bindende mål for vedvarende energi, hænger det sammen med, at vi må tage hensyn til landenes forskellige forudsætninger. Derfor må vi udvise en vis fleksibilitet.

Anne Grete Holmsgaard erkendte, at mikset vil være forskelligt fra land til land, men fastholdt, at der må være sektormål, idet sektormål er et vigtigt styringsmiddel og dermed har man nogle klare forpligtelser på nationalt plan.

Statsministeren mente, det spørgsmål egner sig bedre til en drøftelse med energiministeren eller miljøministeren. Den slags detaljadrøftelser havde man ikke været ind i på topmødet.